

**Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. AQ stillet af Folketingets
Miljø- og Planlægningsudvalg**

Spørgsmål AQ

"Kan ministeren bekræfte, at aftalen mellem regeringen, DF og de radikale lægger op til et ringere beskyttelsesniveau - og dermed øget risiko for ilt-svind - i en række sårbare vandområder i Danmark som f.eks. Mariager Fjord og Randers Fjord? "

Svar

Svaret på samrådsspørgsmålet er nej – den politiske aftale om en ny miljø-godkendelse af husdyrbrug indebærer ikke et ringere beskyttelsesniveau i forhold til det amterne har praktiseret. Tværtimod skabes en langt mere effektiv godkendelsesprocedure, hvor vi får styr på, om det udmeldte miljøbeskyttelsesniveau opnås i praksis.

Det udmeldte beskyttelsesniveau afspejler det gennemsnitlige niveau, som amterne har anvendt i deres administration efter de gældende regler.

Et gennemsnitligt niveau betyder selvfølgelig, at niveauet på nogle punkter i nogle amter vil virke mindre restriktivt. Det er derfor naturligt, at enkelte amter har kritiseret det aftalte beskyttelsesniveau i høringsfasen.

Med det nye lovforslag har vi valgt at fokusere på lugt, ammoniak og ny teknologi. På de områder skal der ske en ekstra indsats. Det er fint i tråd med aftalen om vandmiljø-plan III, som sætter nye mål for fosfor og nitratudledningerne.

Siden midten af 80'erne er der gennemført en effektiv generel regulering af kvælstofudledningerne via vandmiljøplanerne. Evalueringen af VMP II i 2004 viste, at udvaskningen af nitrat er reduceret med 48 % siden midten af 80'erne. VMP III-aftalen forventes at reducere udvaskningen med yderligere 13 %. Samtidigt er ammoniakemissionen fra landbruget, som også kan bidrage til kvælstofbelastningen af de åbne havområder faldet med ca. 20 % siden 1990.

Det nye beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er ikke udtryk for en stramning i forhold til VMPIII eller i forhold til den gennemsnitlige amtslige praksis, men det understøtter målene i VMPIII og sikrer, at vi opretholder et

godt beskyttelsesniveau frem til 2009, hvor vand- og naturplanerne vil træde i stedet.

Dertil kommer, at ét er at have et fint beskyttelsesniveau på papiret, noget andet er miljøeffekten heraf i praksis.

Amternes nuværende praksis har taget udgangspunkt i de såkaldte "projektilpasninger" baseret på landmandens egne beregninger. Der har ikke været mulighed for at føre til-syn med forudsætningerne for disse beregninger. Den nye sagsbehandling i kommunerne baseres fremover på statsligt udmeldte robuste modeller, og kommunen skal fastsætte vilkår der kan kontrolleres effektivt.

Beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat

I høringssvarene til lovforslaget har der stort set ikke været kritik af det udmeldte beskyttelsesniveau for nitrat. Amts-rådsforeningen giver bl.a. udtryk for, at det foreslåede beskyttelsesniveau sandsynligvis vil have en større effekt på kvælstofudvaskningen til de beskyttede vandområder end den nuværende administrationspraksis.

Beskyttelsesniveauet for fosfor skal ses i sammenhæng med beskyttelsesniveauet for nitrat. Når der pålægges restriktioner på husdyrtrykket i særligt sårbare naturområder vil det både have en effekt på nitrat og fosforudledningerne.

Den specifikke regulering af risikoområder efter fosfortal, der ligger i aftalen, fokuserer desuden på de områder, hvor vi fagligt ved, at der kan være problemer med udvaskning af fosfor på kortere sigt.

Endvidere skal det ses i lyset af den løbende generelle indsats for at begrænse ophobningen af fosfor. Den generelle udvikling i landbruget viser en klar løbende reduktion i fosforophobningen. Fosforophobningen er i årlige mængder faldet fra omkring 110.000 tons i midten af 80'erne til 33.700 tons i 2000/2001. Med VMP III forventes fosforophobningen yderligere at blive halveret frem mod 2015, bl.a. på grund af den nye fosforafgift.

Desuden er der jo iværksat en stor forskningsindsats, der skal give os større viden om risikoområder og transportveje for fosfor, således at en målrettet indsats kan iværksættes i 2009/2010.

Mariager og Randers Fjord

Mariager og Randers Fjord påvirkes både af kvælstof og fosfor.

Det er Miljøministeriets vurdering, at både Mariager Fjord og Randers Fjord vil falde ind under den kategori af vand-områder, som får den bedste beskyttelse efter den model der ligger i den politiske aftale. Der vil vel at mærke være tale om en bedre beskyttelse end i dag.

Mine embedsmænd sidder netop nu og skriver på den vejledning, der skal give kommunerne anvisning på, hvordan de miljøgodkender husdyrbrug fremover, herunder hvilke typer vandområder de skal behandle som særligt sårbare.

Når regeringens forslag til husdyrlov er fremsat i oktober vil den blive fulgt af en høring af vejledningen. Til den tid har vi et bedre grundlag for at diskutere hvilke typer vandområder der vil blive omfattet. Jeg synes ikke det giver mening at sidde og diskutere enkelte fjorde før vi har det grundlag, men jeg tager til gengæld gerne en fornyet drøftelse med udvalget senere på efteråret.